

amics de la sardana de l'agrupació excursionista talaia

VILANOVA I LA GELTRU · FEBRER DEL 1.971

Raimon, no; Raimon, sí

Tot anant a l'últim recital que Raimon donà a Vilafranca ens vam topar amb un noi.

— Que no hi vas?

— No. Aquest canta en valencià. No m'interessa.

No hi va haver manera de fer-lo entrar en raó. Ara li direm allò que en moment no fou possible.

En Raimon, estimat amic, no canta en valencià. Aquesta llengua no existeix. De llengua catalana sols n'hi ha una. Es parla al Principat, a les Illes, a Andorra, a la faixa d'Aragó, al Rosselló, a l'Alguer i... al Regne de València. Sense oblidar els catalans d'Amèrica.

Les llengües no sempre corresponen als Estats que les usen. Hi ha diverses nacions que empren la mateixa llengua. Andorra, Sardenya, el Rosselló en són un exemple. No formen part de Catalunya. En canvi, també és corrent el cas d'una nació que en parla diverses. França i Anglaterra, posem per cas. I que no es faci relluir el fet de «la llengua oficial» perquè això, en una persona culta, és inadmissible. Una llengua pot ésser oficial avui i demà no ésser-ho. Les llengües han d'ésser estimades pel que són, perquè són fruit de les necessitats d'unes generacions. I totes són belles. Quan sentis dir «La llengua tal, sí que és bonica!», pensa que parla la ignorància —i no hi ha ningú tan agosarat com un ignorant—, perquè la bellesa d'una llengua no es capta des de les oïdes de l'estranger sinó des de l'interior de l'home que la parla. Perquè les llengües de tantes gents salvatges, o primitives o endarrerides d'allà on sigui també són belles a l'oïda de ilurs fills. Fes-los dir «mare» o «madre» i llur cor no vibrarà. En llur llengua té tota la melodia.

A totes les terres catalanes passa, però, un altre fet. Elle són un mateix país, de diverses característiques, lligades per un mateix anhel de vida, d'institucions, de poble. Si dintre el Principat ja tenim dues menes de parlar, el nostre i el lleidatà, i a pocs quilòmetres nostres ja trobem localitats que pronuncien amb accent ben diferent, és naturalíssim i bell i bó que més avall (València) i mar endins (Mallorca) en tinguin unes altres.

No t'hi has parat mai a pensar que de castellà només n'hi ha un però amb diverses manifestacions, el cantàbric, l'andalús, l'americà i el safardita? I el francès, no és el mateix el que es parla a la metròpoli que el del Canadà? I l'anglès no és el mateix el d'Oxford que el de Washington? I així, arreu. El que passa és que les generacions han adaptat, d'acord amb clima, paisatge, immigracions, un parlar que el fa diferent de les altres contrades, tot i essent el mateix.

Sempre em recordaré d'aquella velleïta d'un poblet de les cingleres pirinenques, que ens ensinistrava en l'ús dels mots, perquè el significat dels estris casolans que ella feia servir ens eren ignorats. Si a 200 kilòmetres de Barcelona, per amunt, passa això, ¿què més natural que també passi per l'estil a 200 per avall? En els fets de la natura, tot és harmònic.

Perquè amb això de les llengües, com amb tot, s'hi pot barrejar també el despotisme que tots portem ben arrelat. I, com amb tot, hom ha de fer esforços per esquivar-lo. Tu, amic, ets dels que crides contra els yanquis perquè fan el que fan amb els negres, però, en canvi, no pots soportar un Raimon pel sol motiu que pronuncia una mica diferent de nosaltres. Tu et rebel·les contra tota injustícia i no t'adones que vols que els altres s'ajupin a tu, a les teves maneres.

Si una cosa és bella en el «cas Raimon» és que ell, inserit en un medi que jau castellanitzat, des de fa segles, s'ha aixecat, amb el seu deix de català de València, i ha fet més per retornar la joventut als camins de l'autenticitat que no pas tots els catedràtics i papers escrits plegats. Perquè, escoltant-lo, els joves han sentit els fiblons de la dignitat de la llengua i de la vida.

I, com en Raimon, les veus en català que s'han aixecat de Sardenya, del Rosselló, d'arreu. Potser tampoc no t'agrada en Guillem d'Efak perquè canta en «mallorquí» i a més... és negre! No en parlis amb fàstic de la llengua d'en Raimon. És la teva... I encara que no en fos!

Recorda el que ell diu:

Hem viscut per salvar-vos els mots,
per retornar-vos el nom de cada cosa,
perquè seguíssiu el recte camí
d'accés al ple domini de la terra.

Hi ha cap paraula que no sigui nostra?

Entre aquella velleïta del Pirineu i en Raimon hi ha una diferència, bàsica: aquella, quasi analfabeta, ensenyava uns joves a usar uns mots que els eren desconeguts per no ésser habituals a la seva comarca; aquest ensenya a tota una col·lectivitat juvenil a recobrar els mots de tota la terra.

Quan tants joves no sabien cantar en català —n'hi ha que arriben més avall, cantant amb anglès, encara que no n'entenguin res, pel seu motiu que és la «llengua oficial» del món d'avui— ell ha mostrat a tota la joventut nostra el catecisme elemental que ensenya a obrir la boca i fa alenar el pit, li ha fet ressonar dintre la vibració que desconeixia.

Passarà el temps... però en Raimon figurarà com a iniciador del retrobament d'una joventut, tot cantant en la llengua, en la nostra, en la teva, que és més dolça que la mel...

COLLES SARDANISTES DEL PENEDES

Tenim referència que les colles sardanistes de les poblacions de Vilafranca, El Vendrell, Sitges, L'Arbós, Sant Sadurní d'Anoia i de Vilanova estan iniciant unes reunions, en pla comarcal, a fi de prendre consciència de les realitats en què es troben, aportar-hi solucions, procurar la creació de noves colles i treballar, fora ja de l'àmbit de les colles, per esten-

dre l'amor a la sardana en tots els nuclis rurals de la comarca, entre els joves i infants.

Veritablement, és una tasca digna i els animem a llançar-se. És una feina callada, positiva, que donarà fruits abundosos. No en dubtin ni un moment. El principal és fugir de les mires localistes o dels interessos de colla, per anar a una obertura, a uns horitzons més amplis, com els que ells busquen. ENDAVANT!

VI Caravana de la Flama

Enguany, la Ciutat Pubilla és Lloret de Mar, a la Costa Brava.

Lloret té una llarga tradició d'amor a la sardana. Són famosos els Aplecs que s'hi han celebrat: L'Aplec dels Perdons, a Santa Cristina, el segon diumenge de quaresma, i Aplec de Sant Pere del Bosc, el primer de maig, l'Aplec de Sant Quirze, el 16 de juny, l'Aplec de les Alegries, el 8 de setembre, l'Aplec de la Festa del vern. Alguns es mantenen encara amb tot esplendor.

Dintre la localitat, no hi ha festa ni festeta, oficial o particular, popular o aristocràtica, que no inclogui la tradicional audició. Fa cinquanta anys que no han dexat de fer-ne, estiu i hivern.

Les Cobles que figuren a la població des de mitjan segle passat són, entre altres: L'Atzavara i La Perla Lloretense. També hi ha hagut, com és natural, compositors a dojo: Oriol, Mondet, Montero, Moner. Els autors forasters de prestigi han dedicat sardanes a Lloret. Són: Frigola, Lambert, Juncà, Rimbau, Bou, Fontàs, Gil, Viladesau, Fornells, Suriol, etc.

La Caravana tindrà lloc del 15 al 18 d'abril. L'itinerari serà:

Dia 15: De Barcelona a Berga (Ciutat Pubilla de l'any passat, per recollir-hi la flama). Es passarà per Caldes de Montbui, Sant Feliu de Codines, Castellterçol, Moyà i Sallent.

Dia 16: De Berga a Girona. Es passarà per Ripoll, Olot i Amer.

Dia 17: De Girona a Santa Coloma de Farners. Es passarà per Torroella de Montgrí, Palamós, Llagostera i Caçà de la Selva

Dia 18: De Santa Coloma a Lloret. Es passarà per Blanes. Arribada a les 11 del matí.

Lloret prepara durant tot aquest

any un gran nombre d'activitats per festejar el seu pubillatge: conferències, recitals de canço, projeccions de films, pregó per l'escriptor Octavi Saltor, concerts de cobla i corals, concursos musical, fotogràfic i d'aparadors, Exposicions sobre la sardana i filatèlica. Serà emplaçat el monument a la sardana al Passeig marítim.

La Caravana d'enguany promet ésser molt sonada. Entre altres hi prendrà part la Casa S.O.S., del País Valencià, amb dues carrosses. La Cobla Juvenil de Blanes, única cobla formada per 18 noiets, donarà concerts cada vespre a les poblacions on fa parada la Caravana. A més, hi haurà audicions per les millors cobles, a cada població per on passa, perquè és la terra que les produeix, amb abundància i excel·lents.

L'Obra del Ballet Popular, l'organitzadora de la Caravana i impulsora de totes les manifestacions populars a la nostra terra, té un marcat interès que assisteixin a la Caravana cotxes particulars de totes les comarques, els quals seran portadors de cartells indicadors de la comarca d'origen. Els vilanovins que tinguin cotxe, ja saben, doncs, que tenen un lloc en aquesta manifestació.

«AMICS DE LA SARDANA» de Vilanova, per la seva part us comunica ja l'excursió que farem, si Déu vol, a Lloret, el dia 18 d'abril, dia de l'arribada de la Caravana, amb autocars.

Anirem a Visitar el jardí de Blanes, una maravella botànica, única en el món, que conté exemplars de tots els continents. Allí ens unirem a la Caravana fins a Lloret, on participarem de la gran diada, amb un programa dens, que serà la joia de tots.

**AUDICIÓ
MENSUAL**

La de Febrer serà el dia 28, diumenge, al migdia, a la Plaça de la Vila, interpretada per la Cobla Sitgetana.

CAMISERIA

CALSERRA

Gral. Mola, 28
Tel. 893 27 92

MIRIM

Articles de pell y skay
Bosses - Cinturons
Carteres - Bitlleters
Maletes - Estoigs
Guants - Moneders
Articles de regal

Gral. Mola, 11

**Magatzems
Reunits**

Carrer Cervantes, 12 - 16
Tel. 893 28 39

VISITI BEGAM

LI SOLUCIONARÀ EL PROBLEMA
DEL VESTIR

PREUS DE REGAL EN EL MES DE FEBRER